

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY
ZŠ ŽATČANY**

Název: Otevřená škola

UČÍME SE POZNÁVAT SVĚT

MOTO: „Otevřete dětem oči a ukažte jim tolik cest, aby si vždy mohly alespoň jednu vybrat“.

Tento školní vzdělávací program byl projednán školskou radou.

OBSAH:

Identifikační údaje.....	3
Provozní doba školní družiny.....	3
Charakteristika zařízení.....	3
Popis materiálních podmínek.....	4
Popis personálních podmínek.....	4
Popis ekonomických podmínek.....	4
Konkrétní cíle vzdělávání.....	5
Obsah a formy činnosti školní družiny.....	5
Plán vzdělávání	7
Koncepce školní družiny	11

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Adresa:

Základní škola a Mateřská škola, Žatčany, příspěvková organizace,

Žatčany 20, 664 53

Ředitelka školy: Mgr. Alena Stávková

Vychovatelka: Tina Kocourková

Počet oddělení: 1

Kapacita ŠD: 25

Telefonické spojení: 734 106 670

Zřizovatel:

Obec Žatčany

Žatčany 125

664 53

Tel: 544 229 526

PROVOZNÍ DOBA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Pondělí 11.40 – 15:30

Úterý 11.40 – 15:30

Středa 11.40 – 15:30

Čtvrtek 11.40 – 15:30

Pátek 11.40 – 15:30

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

ŠD má pro svou činnost k dispozici 1 jednotřídní hernu. Školní družina může využívat k pobytu venku školní dvůr a školní pozemek pro zájmové aktivity, sokolovnu, fotbalové hřiště a počítačovou učebnu.

Ve školní družině vzděláváme žáky ve věku 6 – 10 let, 1. – 5. ročník, nabízíme jim další zájmové útvary. Přihlášení žáci mají možnost navštěvovat ŠD v návaznosti na rozvrh jednotlivých tříd od 11:40 do 15:30 hod. Při mimořádném zkráceném vyučování nebo v době ředitelského volna ŠD operativně zajistí provoz i v jiném čase.

Rodič může žáka kdykoli písemně přihlásit i odhlásit ze ŠD.

POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Pro pobyt venku je výhodou možnost využívání klasického fotbalového hřiště, tenisového kurtu, školního dvora a školního pozemku. Vnitřní vybavení školní družiny se snažíme postupně vybavovat novými hrami a stavebnicemi, knihovnu pak hlavně encyklopediemi a metodickými příručkami pro potřebu vychovatele. Žáci mají k dispozici stavebnice, stolní hry, puzzle, molitanové kostky, časopisy, výtvarné pomůcky. V dopoledních hodinách slouží daný prostor také pro výuku. Určený prostor pro ŠD je dostačující pro jedno oddělení ŠD.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ ŽÁKŮ

Vzhledem k věkově nehomogenní skupině (družinu navštěvují žáci od 1. do 5. ročníku) je třeba zvýšené kázně všech přítomných. Žáci jsou na začátku roku a před každou akcí mimo školu upozorněny na bezpečné chování. Společně si vytváří pravidla chování a jednání v různých situacích. Během provozu ŠD neopouštějí žáci bez dovolení prostory určené vychovatelem. Žáci jsou vedeni k zásadám kulturního chování. Dle předpisů je oddělení naplňováno maximálně do počtu 25 žáků.

POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky, všichni vychovatelé a vychovatelky mají pedagogické vzdělání a dlouholetou praxi. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích – výtvarná činnost, tělovýchovná činnost, práce s keramickou hlinou i práce s počítačem.

POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Žáci chodí do ŠD za úplatu, platby probíhají jednorázově za celý školní rok, nebo pololetně. Zájmové útvary jsou rovněž za úplatu, finanční prostředky jsou použity na zakoupení materiálu a pomůcek do těchto zájmových útvarů.

KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Rozvoj osobnosti člověka

- poznávací a sociální způsobilost
- mravní a duchovní hodnoty pro osobní a občanský život
- získávání zkušeností a informací, učení se po celý život

Získávání všeobecného vzdělání

Pochopení a uplatnění zásad demokracie a právního státu

- sociální soudržnost mezi dětmi
- vztahy mezi dětmi a dospělými
- práva dětí, základní lidská práva

Utváření vědomí národní a státní příslušnosti

- etnické, národnostní, kulturní, jazyková příslušnost
- náboženská identita každého jedince

Rovnoprávnost žen a mužů

Poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic

- ctít kulturní zvyky a tradice, seznamovat se s nimi

Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí

- ochrana životního prostředí a zdraví všech

Vybavovat žáky dostatečnými kompetencemi k trávení volného času

OBSAH A FORMY ČINNOSTI ŠD

Obsah zájmově vzdělávacího programu ŠD navazuje na ŠVP I. stupně ZŠ a týká se především oblasti:

„ČLOVĚK A JEHO SVĚT“

Obsahem musí prolínat tyto okruhy:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás

3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Žáci se učí

- pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, což vede k ucelenému pohledu na svět, poznávají sebe i své okolí
- chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých

Je potřeba naplnit tyto požadavky konkrétními aktivitami specifickými pro ŠD. Podmínkou je **vlastní prožitek** žáků, propojování s reálnými životními situacemi a přesahem do běžného života.

Formy činnosti v ŠD jsou zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a široká nabídka spontánních aktivit. ŠD umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelné činnosti

- týdenní skladba zaměstnání
- režim dne

Příležitostné akce

- besídky a slavnosti
- výlety
- celodružinové akce
- soutěže
- vystoupení

Spontánní aktivity

- klidové činnosti po obědě (četba, vyprávění, kreslení)
- spontánní hry dětí a volba her dle vlastního výběru
- využití relaxačních zón (na koberci, na zahradě aj.)

Odpočinkové činnosti

- klidová – rekreační činnost, kompenzace zátěže ze školního vyučování
- stolní hry
- kreslení, vybarvování
- hry se stavebnicemi

- četba časopisů, četba na pokračování

Příprava na vyučování

- didaktické hry

- tématické vycházky a další činnosti, které upevňují poznatky získané ve vyučování (spolupráce s tř. učiteli)

- doplňovačky, rébusy, domalovánky, křížovky, osmisměrky, sudoku, hry s písmeny, číslicemi,

- encyklopedie, domácí úkoly (po domluvě s rodiči, nutno vytvořit vhodné podmínky)

Požadavky pro volný čas

1. Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

vychovatel navozuje, motivuje, chválí, oceňuje výkony

2. Požadavek dobrovolnosti

činnosti musí být přiměřené věku a momentálnímu stavu žáků

činnosti vykonávají žáci dobrovolně na základě vzbuzení zájmu

3. Požadavek zajímavosti a zájmovosti

činnosti by měly být atraktivní a pestré, s jinými postupy než ve školním vyučování

4. Požadavek aktivity

žáci by se měli aktivně podílet na tvorbě týdenního plánu, na přípravě různých činností, realizací i hodnocení

5. Požadavek citlivosti a citovosti

všechny činnosti by měly žákům přinášet kladné emoce

zažití radosti z objevování a překonávání překážek

6. Požadavek seberealizace

činnosti, kde žák prožívá radost, objevuje sebe sama

kladné hodnocení

vznik žádoucích sociálních kontaktů

radost z vykonané činnosti

PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Navazuje na ŠVP ZV naší školy, školní výuku, byl vytvořen na dobu 5 let s možností aktualizace a doplňování, jednotlivé činnosti jsou konkretizovány v týdenních plánech vychovatelů.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá především vlastní činností žáků, jejich interakcí s okolím a získávanou zkušeností.

Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnat se, bavit se a komunikovat (využití metod dramatické výchovy a navozování situací).

Ve struktuře činností jsou proporčně zastoupeny činnosti řízené i spontánní.

Výsledkem jsou očekávané výstupy = **kompetence** (tj. vědomosti, schopnosti, dovednosti a postoje)

(viz příložené zpracování do tabulek)

Úkolem vychovatele je:

získat žáky ke spolupráci

vést k vnímání a citovému prožívání bezprostředních zážitků z navozených situací ve školní družině

Získávání kompetencí u dětí:

1. Kompetence žáka k učení

učí se s chutí, započatou práci dokončí

získané vědomosti dává do souvislostí

získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

umí zhodnotit svoji práci (reflexe)

2. Kompetence žáka k řešení problému

užívá logických, matematických i empirických (smysl. poznání) postupů

dokončuje započaté činnosti

chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli

JAK NA TO: dramatická výchova – navození situací, síla prožitku, pravidlo jako–jako by

3. Komunikativní kompetence

ovládá řeč, komunikuje bez ostychu se spolužáky i dospělými

vyjadřuje své pocity řečí, gestem

komunikace je kultivovaná

JAK NA TO: dramatická výchova – komunikativní hry, pásma, představení, vyprávění

4. Kompetence sociální a interpersonální

rozhoduje o svých činnostech

odpovídá za své činnosti, projevuje ohleduplnost

rozpozná vhodné a nevhodné chování

dokáže se prosadit i podřídit, umí přijmout kompromis

JAK NA TO: navozování situací

5. Kompetence činnostní, občanské a pracovní

učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit

k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně

uvědomuje si svá práva a práva druhých, vnímá agresivitu a šikanu

je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

odhaduje rizika svých nápadů

chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)

JAK NA TO: multikulturní a ekologická výchova

6. Kompetence k trávení volného času

zná možnosti smysluplného trávení volného času

umí si vhodně vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic

umí říci „NE“ nevhodným nabídkám (nebojí se)

JAK NA TO: rozhovory, besedy, zájmové útvary

Rizika ohrožující kvalitu výchovného působení ve školní družině

-Nedostatek časové dotace na jednotlivé činnosti

-Nerespektování specifika práce školní družiny

-Neopakovat aktivity a postupy z MŠ

-Nehrát si na školu

-Omezování spontánních činností

- přeorganizovanost
- spěch, nervozita
- nedokončování činností
- dokončení bez závěrečného zhodnocení

-Stereotypnost činnosti

- malá námětová pestrost
- časté opakování činností

-Nevhodné prostory a nevhodné zařízení pro školní družinu

- umístění ve třídě s frontálním umístěním lavic
- nedostatečné vybavení pomůckami
- chybí relaxační zóny
- nevhodný nábytek

-Nedostatečné respektování rozdílů mezi žáky

- tělesné a smyslové dispozice
- omezování samostatnosti žáků

-Málo příležitostí pro spoluúčast žáků

- při plánování vlastní činnosti
- při hodnocení výsledků

-Nedostatečná motivace

- dávání pokynu bez zaujetí pro činnost

-Málo klidné sociální prostředí

- málo podnětů k vytváření a vyjádření kladných citů
- nevšímavost k nevhodné komunikaci

-Rezignace vychovatelek na výchovné působení

- spokojení se se sociální funkcí školní družiny

U všech činností vycházíme ze čtyř základních typů učení:

- 1) **Učit se znát** – získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat nové poznatky, umět je pojmenovat, analyzovat, dávat je do souvislostí, řešit problémy
- 2) **Učit se jak na to** – získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, učit se komunikovat, spolupracovat, řešit problémy

- 3) **Učit se žít společně** – rozvíjet porozumění si s jinými lidmi, poznání, že všichni máme svá práva, ale i povinnosti, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu
- 4) **Učit se být** – rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl

Vychovatel během celého výchovného působení rozvíjí **sociální kompetence** důležité nejen pro učení, ale i další rozvoj žáků

-zdravé sebevědomí, sebejistotu

-schopnost být sám sebou

-přizpůsobit se životu v sociální skupině

KONCEPCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Níže uvedené tematické okruhy slouží jako inspirace pro vychovatele, který si podle možnosti a schopností žáků daný program upravuje a přizpůsobuje během celého roku, zařazuje jeho plnění podle dané situace a kolektivu.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Vést děti k pravidelné osobní hygieně (mytí rukou, čištění zubů atd.), k péči o čistotu a pořádek v oddělení (služby), přiměřené oblékání vzhledem k počasí	Hygienické návyky a zdravotní prevence Kompetence 1,2,4,5,6 Nakažlivé nemoci, způsoby přenosu, prevence (desinfekce, karanténa, očkování), režim dne - rozhovory, kreslení, sestavování správného režimu dne, Četba	Beseda s zdravotní sestrou na téma: „Žloutenka – nemoc špinavých rukou“
Vytváření dostatečného časového prostoru pro oběd, svačinu, pitný režim, odpočinek (aktivní), sport a pohybové aktivity při pobytu venku	Zdravý životní styl Kompetence 1,2,3,4,5,6 Vyvážená strava, pohyb, pobyt v přírodě, sport, negativní jevy-alkohol, kouření - vyprávění, sestavování zdravého jídelníčku, kresba: oběd v naší jídelně, papírová koláž – potraviny zdravé a nezdravé, pohybové aktivity v přírodě a tělocvičně	Příprava a účast v obvodním kole lehkooatletických závodů ŠD
Zdůrazňování významu zdraví a péče o zdraví, vedení dětí k dodržování bezpečnostních pravidel při veškerých činnostech, k pomoci lidem s handicapem	Moje tělo a zdraví Kompetence 1,2,3,4,5,6 Otužování, vitamíny, sport, strava (obezita aj.), první pomoc- KPR, obvazová technika, transport, RZP – jak ji voláme, důležitá tel. čísla - vědomostní soutěže, kvízy, navození situací- dramaturgie, výtvarné zpracování, sportovní akce	beseda a názorná ukázka správného postupu při KPR
Vést děti k respektování živlů – voda, oheň, uvědomování si nebezpečných situací a možností jejich řešení	Ochrana člověka za mimořádných okolností Kompetence 1,2,3,4,6 Povodně (tsunami), požáry, laviny (Horská služba), hořlaviny, varovné signály, únikové cesty, tísňová volání (IZS-112) - hasičská soutěž, vědomostní soutěže, dramaturgie nebezpečných situací, výtvarné zpracování, rozhovory	Účast ve výtvarných soutěžích s dopravní a zdravotnickou tematikou
Vést děti k ochraně přírody – netrhat, nelámat, nehlučet, neodhazovat odpadky	Životní prostředí – ekologická výchova Kompetence 1,2,3,4,5 Význam přírody a životního prostředí pro člověka, pomoc přírodě, třídění odpadu, sběr druhotných surovin - vycházky, společný úklid školního dvora, hry, soutěže (Co do lesa nepatří, Kontejnery...), výroba krmítek, rozhovory a četba	Sběrové soutěže – papír, plastová víčka, léčivé rostliny

MÍSTO, KDE ŽIJEME

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Vést děti k odpovědnosti, k úctě k práci jiných, k uvědomování si svých práv, ale i povinností, ke vztahu k práci, k úctě ke starším	Moje rodina Kompetence 1,2,3,4,5,6 Rovnoprávnost mužů a žen, organizace života v rodině, pomoc v domácnosti -rozhovory, kreslení, dramatizace, komunikativní hry	
Seznamovat děti s činnostmi pracovníků školy, vést děti k úctě k jejich činnosti, ke vhodnému chování a oslovování, seznamování s výukou v jiných zemích Seznamovat děti s okolím bydliště vést děti k dodržování bezpečnostních pravidel, k odpovědnosti za své chování, ke schopnosti rozpoznat hrozící nebezpečí a umět mu čelit	Naše škola Kompetence 1,2,3,4,5,6 Zaměstnanci školy, školní družina, řád školy a ŠD, mimoškolní činnost, oslovování, školní akce -ankety, vyprávění, malování, modelování, komunikativní hry, navozování situací, časopis Mateřídouška Cesta do školy Kompetence 1,2,3,4,6 Nebezpečná místa, dopravní značky, pravidla silničního provozu, dopravní prostředky - vycházky do okolí, hledání na letecké mapě, dopravní soutěže, výroba značek	Prezentace výrobků na akcích školy – Den otevřených dveří, školní akademie
Učit umět si poradit ve složité situaci, přivolat pomoc, orientovat se v nejbližším okolí	Které instituce nám slouží Kompetence 1,2,3,4,5,6 Policie, zdravotní středisko, obchody - navozování situací, dramatizace, vycházky, besedy, výtvarné zpracování, hry	
Rozvíjet vztah k uměleckým dílům, pěstovat estetické cítění, seznámit děti s různými výtvarnými technikami, vést ke kultivovanému projevu	Kulturní a společenský život Kompetence 1,2,3,4,5,6 Nejbližší kulturní zařízení – kino, divadlo, výstavní síň, tradiční Žatčanské akce, knihovna -rozhovory, poslech hudby i mluveného slova, modelování, koláže, kreslení v přírodě, taneční kroky a hry, výstavky výrobků, četba, pantomima	

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Seznamovat s krásami okolní přírody, s jejími proměnami vlivem ročních období, ale i vlivem člověka, pomáhat vytvářet citový vztah ke svému bydlišti, kraji	Krajina v okolí domova Kompetence 1,2,3,5,6 Okolí Žatčan (les, potok, rybník, atd.), - práce s mapou Žatčan, četba zpravodajství Žatčan, turistické vycházky, naučná stezka, malování v přírodě, vědomostní soutěže, zakreslování do mapy	Turistická vycházka do okolí Žatčan a zpět
Vzbuzovat v dětech touhu po informacích o naší zemi, prohlubovat jejich znalosti a vědomosti	Krajina v ČR Kompetence 1,2,3,5,6 Hory, pohoří, nížiny, řeky, podnebí, - práce s mapou příp. družicové snímky na internetu, vyprávění o cestování, výletech, sbírka pohlednic našich měst, určování světových stran, tematické soutěže a hry	
Seznamování s rozmanitostí životních podmínek na Zemi a jejich vlivem na výskyt rostlin a živočichů	Krajina v jiných zemích Kompetence 1,2,3,4,5,6 Odlišnosti krajiny u nás a ve světě, působení člověka na změny krajiny, ochrana přírody a přírodních zdrojů, nadmořská výška - cestování, četba naučné literatury, práce s encyklopediemi, internetem, vyhledávání na mapě, porovnávání	
Vést ke vnímání a porovnávání změn v okolní přírodě během roku, podněcovat k přemýšlení o věcech a jevech kolem nás	Proměny přírody v ročních obdobích Kompetence 1,2,3,6 Jaro, léto, podzim, zima – co se děje v přírodě, globální oteplování, vliv na přírodu, teplotní rekordy, rozmary počasí a vliv na přírodu, sezónní činnosti a sport - pozorování přírody při vycházkách, četba, rozhovory	Výtvarná soutěž – Zimní sporty (Naši úspěšní sportovci)
Vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě	Příroda kolem nás Kompetence 1,2,3,6 Rostliny, stromy, zvířata, houby, voda, vzduch, horniny, půda, vzájemné vztahy a ovlivňování - vědomostní hry a soutěže, vycházky, dokumentární snímky, vyprávění, encyklopedie, pohybové hry v přírodě, lístečky znalostí	
Vést děti k ohleduplnému chování k přírodě a k její ochraně, uvědomování si vlivů prostředí na vlastní zdraví	Ekologie, environmentální výchova Kompetence 1,2,3,4,5 Rovnováha v přírodě, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, odpovědnost lidí, ekologické havárie, tematické hry, turistické vycházky, četba naučné literatury i časopisů, rozhovory, videoprogram	Sběrové soutěže - Soutěžíme s Popelou (papír), sběr plastových víček

Lidé kolem nás

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Seznamovat děti s lidskými právy a právy dítěte, s právy a povinnostmi žáků školy, pomáhat k utváření kladných mezilidských vztahů, vést k toleranci k odlišnostem spolužáků, k vnímání agresivity a šikany jako negativního jevu, ke schopnosti nebát se říci svůj názor	Právo a spravedlnost Kompetence 1,2,3,4,5,6 Práva a povinnosti, vhodné a nevhodné chování, snášenlivost, tolerance, mezilidské vztahy, komunikace, pomoc, šikana - komunikativní hry, dramatizace navozených situací, vyprávění, posuzování charakteru literárních postav (Bajky), kolektivní hry, sportovní utkání	
Rozvíjet u dětí komunikativní schopnosti, schopnost vyjádřit své pocity, vést úctě ke starším, upevňovat správné vztahy k rodině, rodičům, prarodičům, pomáhat budovat vlastní sebeúctu	Moje rodina Kompetence 1,2,3,4,5,6 Příbuzenské vztahy, vztahy mezi rodinnými příslušníky, - kreslení, besedy, spolupráce s rodiči při řešení problémů	
Vést děti k dodržování pravidel slušného chování, zdvořilého oslovení, ke smyslu pro čestné jednání, k respektování práce druhých	Naše škola, moji kamarádi, učitelé Kompetence 1,2,3,4,5,6 Kamarádské chování, vztahy mezi dětmi a dospělými, chlapci a dívkami, zaměstnání, práce fyzická a duševní, principy demokracie, umění přijmout prohru - kolektivní hry, sociodramatické hry, rozhovory, výlety, společné činnosti výtvarné, pracovní, literární, hodnocení svých činností i chování	Účast na společných akcích - Den otevřených dveří - Mezinárodní den dětí - Vánoční besídka
Seznamování dětí se životem v jiných zemích, zdůrazňování významu výuky cizích jazyků, vést k toleranci, snášenlivosti a respektování odlišností	Jiné země – jiní lidé Kompetence 1,3,4,5,6 Státy, světadily a jejich obyvatelé, odlišnosti jazykové, náboženské, kulturní - encyklopedie, naučná literatura, videokazety, pohádkové knihy cizích autorů (Japonské pohádky), vyhledávání informací pomocí internetu, výroba např. indiánských masek, vyprávění o zážitcích a zkušenostech z jiných zemí	

Lidé a čas

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Vést děti ke smysluplnému využívání času, k pochopení pojmu bylo-je-bude	Orientace v čase Kompetence 1,2,3,5 Časové údaje v denním životě, minulost, přítomnost, budoucnost, měření času dříve a dnes, časová pásma, letní a zimní čas -historické filmy, kreslení dobových kostýmů, pátrání po významných osobnostech našeho regionu z minulého století (encyklopedie, pamětní desky,)	
Seznamovat s lidovými tradicemi, vytvářet citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové	Roční období Kompetence 1,2,3,5,6 Kalendář, narozeniny, počasí, vánoční a velikonoční svátky, tradice, pranostiky, pořekadla, koledy, masopust -určování data velikonočních svátků, výroba vánočních dárků, zdobení kraslic, výroba karnevalové masky	Rej masek – karneval (ŠvP)
Vést děti k sebereflexi, k rozvoji zdravého sebevědomí, k posilování žádoucích vlastností a postojů	Kdo jsem Kompetence 1,2,3,4,5,6 Vývoj člověka, postavení v rodině, kolektivu, talent, zájmy, volba povolání - besedy (školní psycholog), hry zaměřené na lidské činnosti a povolání, komunikativní hry, výtvarné techniky – čím chci být, pantomima, hraní divadla	Výroba dárečků pro děti z MŠ k zápisu do 1. tříd
Získávat poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o zvycích a o práci lidí dříve a dnes, ocenit technické vymoženosti dnešní doby usnadňující lidem práci, komunikaci	Minulost, přítomnost, budoucnost, pokrok v životě, řemesla dříve a dnes Kompetence 1,2,3,4,5 Proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky, významné dny -četba pohádek a bájí, historické filmy, vyprávění o zkušenostech prarodičů, navozování situací – jak se žilo, když...	

<p>Vzbuzovat zájem o historii naší obce</p>	<p>Historie našeho kraje, obce Žatčany</p> <p>Kulturní památky v obci Žatčany a okolí (město Brno - Špilberk, Petrov, Měnínská brána...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - procházka obcí a městem, četba pověstí 	
<p>Rozšiřovat dětem vědomosti o své vlasti,</p>	<p>Kulturní a historické památky Kompetence 1,2,3,5,6</p> <p>Hrady a zámky naší republiky, významné budovy, památná místa, péče o památky</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnáváme stavební práce dříve a dnes, malujeme, modelujeme, soutěže ve znalostech o svém rodném kraji, sbíráme pohlednice a obrázky z kalendáře, výlety 	<p>V rámci školních výletů (ŠvP) návštěvy hradů a zámků v našem regionu</p>

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Způsob přihlašování, odhlašování:

O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

Školní družinu mohou navštěvovat žáci 1. stupně školy, přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku a žáci dojíždějící z okolních obcí, na základě řádně vyplněného zápisního lístku/přihlášky a zaplaceného poplatku. Žáci dalších ročníků jsou přijímáni do naplnění kapacity ŠD (viz kritéria přijetí do ŠD).

Při zápisu do školní družiny je zákonný zástupce účastníka prokazatelným způsobem seznámen s Vnitřním a Provozním řádem školní družiny.

Odchody účastníků se řídí pokyny dle údajů ze zápisového lístku/přihlášky (účastník odchází z družiny sám nebo je vydán pouze rodičům, popř. osobě, jejíž jméno je určeno v zápisním lístku/přihlášce rodičem dítěte). Dřívější odchod z družiny v jiné době, než jaká je uvedena v zápisním lístku/přihlášce, musí být předem písemně oznámena. Písemná žádost musí obsahovat údaj o datu změny a podpis zákonného zástupce. Změny nelze vyřizovat telefonicky ani e- mailem, neboť tento způsob omluvy je neprokazatelný. Účastník předloží písemnou žádost vychovatelce a ta jej propustí.

Pokud účastník z jakéhokoli důvodu bude chtít ukončit během školního roku svou docházku do školní družiny, učiní tak prostřednictvím svého zákonného zástupce, který tuto skutečnost písemně oznámí vychovatelce. Ukončit docházku nelze zpětně, nejdříve ode dne doručení oznámení o ukončení docházky do ŠD. Přeplatek se vrací na účet zákonného zástupce.

Úplata za školní družinu činí 500 Kč za půl roku. Úplata je poukazována na účet školy. Pokud zákonný zástupce nezaplatí příspěvek na pobyt v ŠD, bude s ním zahájeno jednání. Pokud nedojde v dohodnuté době k odstranění nedostatků, bude účastníkovi ukončena docházka do ŠD. Podmínky úhrady úplaty upravuje Směrnice o poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině.

Porušení povinností stanovených a výchovná opatření

Zvláště opakované hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky účastníka vůči pracovníkům družiny a ostatním zaměstnancům školy nebo ostatním účastníkům se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto Vnitřním řádem.

Pokud účastník narušuje soustavně Vnitřní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitelky školy z družiny vyloučen.

Účastník může být ze školní družiny i vyloučen z důvodu:

- soustavné porušování kázně a pořádku
- ohrožování zdraví a bezpečnost ostatních účastníků
- nehrazení úplaty za vzdělávání v ŠD
- zákonný zástupce opakovaně nezajistí odchod účastníka do ukončení provozu O těchto skutečnostech jsou informováni zákonní zástupci účastníka, jsou písemně vyzváni k návštěvě školy, kde proběhne jednání za účasti ředitelky školy, vedoucí vychovatelky a zákonného zástupce účastníka. O jednání je proveden zápis a poté ředitelka školy rozhodne o dalším postupu, popř. i o vyloučení účastníka ze školní družiny. O rozhodnutí jsou rodiče informováni písemně. Veškeré skutečnosti jsou projednávány s ředitelkou školy a na pedagogické radě.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme:

- žáka se zdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, artismem, s vadami řeči, s vývojovými poruchami učení nebo chování, nebo s více vadami
- žáka se zdravotním a sociálním znevýhodněním – žáci zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní a s lehčími poruchami učení a chování, žáci se sociálním znevýhodněním, žáci ohrožení patologickými jevy
- žáka nadaného nebo mimořádně nadaného

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Žáci s tělesným postižením

V případě přítomnosti žáka s tělesným postižením řešíme tuto situaci integrací ve skupině s menším počtem žáků. V případě potřeby – zavedení osobního asistenta. Zaměření Tv a další pohybové aktivity se řeší dle tělesného stavu dítěte. Využívá se také kompenzačních pomůcek a práce na PC.

Žáci se zrakovým postižením

Na škole nemáme. Jinak bychom je rozdělili na slabozraké, se zbytky zraku nebo nevidomé. Integrovali bychom však pouze žáky slabozraké. K postižení bychom přihlíželi i v TV.

Žáci se sluchovým postižením

Vady sluchu můžeme rozdělit na nedoslýchavost a hluchotu. Na škole žádné takové žáky nemáme. Podle vážnosti postižení bychom situaci řešili následovně: zajištěním individuálních sluchadel, rozšiřovali bychom slovní zásobu prací s encyklopediemi, atlasy, internetem, integrovali bychom dítě ve skupině s menším počtem žáků, výrazná by byla především individuální práce apod.

Žáci s poruchami komunikačních schopností

Tato postižení dělíme na:

- afázie
- vývojová nemluvnost – dysfázie, opožděný vývoj řeči, fyziologická nemluvnost
- neurotické poruchy řeči . mutismus, elektivní nemluvnost
- poruchy plynulosti řeči – koktavost, breptavost
- poruchy zvuku řeči – huhňavost, palatolalie
- poruchy artikulace – dyslálie, dysartrie
- poruchy hlasu – dystonie

Naše škola momentálně neintegruje žáky s těmito formami postižení.

Základem by však byl individuální přístup vychovatelky. Nutná je i spolupráce s rodinou, SPC, PPP a odbornými lékaři.

Žáci se specifickými poruchami učení a chování

Specifické vývojové poruchy /SVPU/ jsou charakteristické neschopností dítěte integrovat více mentálních schopností do jednoho cíle – do procesu učení.

Nejčastěji se vyskytují tyto poruchy:

- dyslexie – porucha schopnosti číst
- dysgrafie – porucha schopnosti psát

- dysortografie – porucha pravopisu
- dyskalkulie – porucha matematických schopností
- příp. dyspinxie – porucha schopnosti kreslit
- příp. dysmúzie – porucha schopnosti vnímat a reprodukovat hudbu

Většina těchto poruch se pojí se syndromem ADHD. Žáci jsou hypo nebo hyper aktivní, nesoustředění, jednají impulzivně, mají problémy s koordinací, poruchy paměti a další psychomotorické, menzální a volní problémy. Efektivita při nápravě poruch je dosahováno: kvalifikovaným personálním zabezpečením, vytvořením vhodných podmínek pro účast v ŠD, pravidelnou relaxací, úzkou spoluprací s PPP, SPC, spoluprací s rodinou.

Žáci s poruchami chování

Jako žáci s poruchami chování jsou považováni ti, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. Někteří žáci nejsou schopni dodržovat školní řád a režim školy a nemohou se vzdělávat ve třídách a za použití běžných metod. Příčinou mohou být nervová a psychická onemocnění, ale i problémy, které vznikly na základě narušeného vztahu k sobě i okolí. Je nutné vést žáka k odpovědnosti při plnění povinností, ke spolupráci ve skupině, k toleranci, a především ke zvládnutí elementárních norem chování.

Žáci mentálně postižení

Za mentálně retardované považujeme žáky, u nichž dochází k zaostávání vývoje rozumových schopností, k odlišnému vývoji některých psychických vlastností a k poruchám v adaptačním vývoji. Příčiny mentální retardace jsou buď organické /biologické/ nebo sociální. Doposud se tyto žáci vzdělávají ve zvláštních a pomocných školách. Základní školy při jejich vzdělávání mohou požádat ministerstvo o experiment a integrovat tyto děti v běžných nebo speciálních třídách. Na naší škole jsou integrováni někteří žáci se slabým až podprůměrným intelektem v běžných třídách. Při práci s nimi je i v ŠD vyžadován kvalitní individuální přístup.

Žáci s autismem

Autismus je pervazivní vývojová porucha charakterizovaná těmito příznaky:

- neschopnost vzájemné společenské interakce
- neschopnost komunikace
- omezený, stereotypně se opakující repertoár zájmů a aktivit

Při účasti autistů je nutné postupovat podle individuálních plánů. V lehčích formách postižení jsou schopni se vzdělávat v běžných základních školách, ale zpravidla se zařazují do zvláštních škol, v těžších případech se vzdělávají v samostatných třídách. Na naší škole se v současné době žádný autista nevzdělává.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Jednou z hlavních podmínek vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je zajištění odborného přístupu k jejich vzdělávacím potřebám. V případě komplikovaných případů by škola postupovala podle doporučení odborného lékaře či speciálního pedagoga.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Mezi žáky se sociálním znevýhodněním patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, žáci ohrožení sociálně patologickými jevy a děti azykantů a účastníků

řízení o udělení azylu na území ČR. Některé z těchto dětí se integrují do běžné populace, jiné se odlišují kulturními, náboženskými nebo jinými zvyklostmi. Naše škola je schopná poskytnout těmto dětem vzdělání s individuálními ohledy.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Uspokojit potřeby všech dětí v ŠD znamená pro vychovatele volit různé metody, formy i organizaci vzdělávání, týmově spolupracovat s ostatními kolegy nebo i subjekty mimo školu. K činnostem může např. vychovatel dávat přednost kooperativní – skupinové práci, kde nadaného žáka zvolí do vedoucí funkce, dále projektové dny, kde může propojovat své poznatky z různých vědních oborů a spojovat je s reálným životem. Základem práce s nadaným dítětem je důležitá dostupnost činnosti, v níž žák nadání projevuje nebo se může projevit.

K tomu, aby se nadaný žák vyvíjel zdravě, nebyl jednostranně zaměřen, dobře se rozvíjela jeho osobnost, jeho fyzický a psychický rozvoj, jakož i emocionalita, by měla přispět nejen souhra všech kantorů a vychovatelů, kteří se na výuce žáka podílejí, ale i další odborníci. Je nutná i spolupráce s rodinou.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Seznámení zákonných zástupců účastníků zájmového vzdělávání v ŠD s tímto vnitřním řádem a směrnicí o úplatě zajišťují vychovatelky při zápisu a na třídních schůzkách. Vnitřní řád ŠD byl projednán se všemi pracovníky školy a s jejich obsahem byli seznámeni všichni účastníci a zaměstnanci.

V Žatčanech, dne 28.1.2020

Mgr. Alena Stávková
Ředitelka školy